

COMUNICAT DE XÚQUER VIU RESPECTE A LA SENTENCIA DE L'AUDIÈNCIA NACIONAL QUE DESESTIMA EL RECURS DE LA JUNTA CENTRAL DEL VINALOPÓ

La sentència deixa clar que l'aigua del Xúquer no té perquè destinar-se a abastiment

La sentència rebutja tots els arguments d'Andrés Martínez i la Junta Central

Xúquer Viu demana al Govern que traga conseqüències de la sentència i renunciï a la pretensió de destinar l'aigua del Xúquer al desenvolupament urbanístic d'Alacant

La sentència de l'Audiència Nacional és un autèntic "varapalo" a l'anomenada Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, Alacantí i Marina Baixa, presidida per Andrés Martínez al rebatre punt per punt totes les argumentacions esgrimides en el seu recurs en contra del canvi de presa del Xúquer-Vinalopó al final del riu.

També posa en "tela de juicio" la legitimitat de les negociacions portades a terme entre el Sr. Puxeu i els representants de la Junta Central per a repartir-se –al marge del procés d'elaboració del nou Pla de Conca i mitjançant negociacions "discretes" i poc transparents- l'aigua del Xúquer que es trasvasa al Vinalopó. Concretament aquesta sentència posa negre sobre blanc que la Junta Central no té cap dret d'ús ni sobre les aigües del transvasament i molt menys encara sobre les aigües del Xúquer –el Conveni bilateral que havia signat amb Aguas del Júcar en 2001 va ser anul·lat per esta última per incompliment en els pagaments. En aquest context, no entenem per què el Govern espanyol s'empenyia en negociar i crear comissions bilaterals amb la Junta Central com si aquesta fos un usuari legal del transvasament en lloc de portar a terme un procés de revisió concessional i canvi d'origen de l'aigua obert i transparent al conjunt de la societat alacantina i sense "intermediaris".

En canvi el Govern no vol crear una comissió de seguiment amb els usuaris i societat de la conca cedent –iniciativa que va ser demanada a l'Administració fa 5 mesos per la Mesa pel Xúquer.

Passem a analitzar la sentència i les seues conseqüències:

1- L'Audiència Nacional assenyala en aquesta sentència que el canvi de presa del transvasament al final del riu, a l'assut de la Marquesa, va respectar la normativa ambiental estatal i comunitària aplicable. Igualment reconeix, en contra del criteri dels demandants, que el canvi de traçat va tindre en compte la viabilitat econòmica, tècnica, social i ambiental de l'obra.

L'Audiència posa a la Junta presidida per Andrés Martínez en el seu lloc, corroborant que no són usuaris legals dels transvasament ja que no existeix títol al·gú pel que els recurrents tinguen cap dret a un determinat us dels cabals provinents del Xúquer, entre altres coses per no tindre cap conveni amb l'Estat al quedar anul·lat en 2005 el que existia. En aquest sentit Xúquer Viu es pregunta en qualitat de què està el Govern negociant i creant una comissió de treball respecte als usos de l'aigua que es trasvase des del Xúquer quan la pròpia sentència nega aquesta consideració. Mentre el Govern nega als usuaris de la conca cedent la informació i participació que sí dona als de la conca receptora.

2- Per altra part la sentència dona la raó a Xúquer Viu en la seua oposició al canvi d'usos del transvasament i en la seua exigència de que es respecten les finalitats oficials per les que se sol·licità subvenció a la Unió Europea. La sentència dictamina que "los caudales se destinarán, como ya se ha dicho, a los usos y con las preferencias legalmente previstas", i tenint en compte que la Sentència del Tribunal Suprem de 20 d'octubre de 2004 anul·la els articles del Pla de Conca de 1998 en els quals s'establia la reserva d'aigua del Xúquer per al transvasament i els usos als que es destinava, fins que no s'aprove el

nou Pla de Conca no hi ha marc legal per a realitzar cap mena de transvasament.

Actualment, i de manera subsidiària, els únics objectius reconeguts del projecte són els que declararen per a demanar el finançament europeu del projecte (substitució de extraccions amb destinació agrícola per a recuperar els aqüífers del Vinalopó, descartant explícitament la producció d'aigua potable) i en la Declaració d'Impacte Ambiental de 2006 del projecte modificat que fixava com objectius d'aquest "contribuir a paliar el déficit de aguas de riego que sufren las comarcas del Vinalopó, Alacantí y Marina Baja, así como contribuir a recuperar los acuíferos sobreexplotados del Vinalopó" sense referir-se en cap moment a l'abastiment com a finalitat del projecte.

En aquest sentit la sentència és clara, ja que no sols desestima la petició principal que realitzà la Junta Central en la seua demanda, la de que s'anul·lara el canvi de traçat, sinó que explícitament desestima la formulada amb caràcter subsidiari, en la que la Junta Central reclamava l'obligatorietat de que l'Administració Estatal establira els mecanismes precisos per a que els cabals del transvasament serviran real i efectivament per a l'abastiment i el regadiu de tots els cultius en les comarques del Vinalopó, Alacantí i Marina Baixa, pretensió que ha sigut denegada.

Per tant, no és cert que la sentència dictamine que l'aigua ha de ser per a regar i per a beure, sinó tot el contrari. El que diu és que del transvasament es beneficiaran no sols els usos agrícoles sino també la resta d'usuaris, en la mesura en la que –tal com estava plantejat el projecte modificat- la reducció de les extraccions agrícoles producte de la substitució de bombeigs de l'aqüífer per a usos agraris per aigua del Xúquer beneficiarà al conjunt de usuaris d'aigües subterrànies, puix aquesta substitució contribuirà a la recuperació dels nivells piezomètrics, reduint els costos de bombeig i incrementant la garantia de subministraments dels usuaris (agrícoles i urbans) dels aqüífers. Legalment és molt clara la diferència entre els usuaris d'una infraestructura i els beneficiaris d'una infraestructura –els quals no han de ser, necessàriament, usuaris d'eixa infraestructura.

3- Xúquer Viu veu amb preocupació l'actitud del Ministeri de Medi Ambient respecte al transvasament Xúquer Vinalopó, puix l'incompliment de les finalitats fixades per al transvasament Xúquer-Vinalopó està posant en perill els 120 milions de euros de finançament europeu a aquest projecte. Per altra banda, Xúquer Viu alerta una vegada més de l'absència –hui per hui- de cap cobertura legal al transvasament d'aigües del Xúquer al Vinalopó, ja que els articles del Pla de Conca de 1998 referits a les reserves de cabals del Xúquer per enviar-los al Vinalopó són nuls de ple dret per Sentència del Tribunal Suprem de 20 d'octubre de 2004. Des de Xúquer Viu confiem en la responsabilitat de les Administracions Públiques així com en que actuaran complint la llei i les sentències judicials.